

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Un echou nou.

„Românul” dela 11 August vorbind despre lucruri „mici” se tângue de nou asupra sumeții unguresci. Tânguirea, care este tot odată și o dojană în favorul naționalităților nemaghiare, poate și o sondă despre posibilitatea sau imposibilitatea unei apropieri între România și Austro-Ungaria, este de cuprinsul următor:

— Nu vedem, ne diceau mai deună-și, vitejii noștri vecini Unguri, nu vedem micșorimea noastră și mărimea imperiului și regatului Austro-Ungar. Le-am respuns, că cu totul nedreaptă este această acuzare.

Și nu prin cuvinte numai ci prin amintirea tuturor faptelor le-am dovedit, că se înșală sau că voesc să se înșale în acuzarea ce ne fac.

Le-am respuns, că noi fiind un stat numai de cinci milioane scim bine, că mici sîntem în fața unui imperiu, care are peste două-zeci de milioane de supuși, deși de feliurite naționalități.

Pentru ca se fim bine înțeleși am adaus:

Într-o zi, un cetățean român, rădică un păhar în aducerea aminte a vechei epoci alui Stefan cel mare al Moldovei; și guvernul regatului Ungur, asociat al imperiului Austriei, asurdește toată Europa prin protestările sale. Înțeleptul diar frances „le Temps” dicea la 6 August:

„Principele Montenegrului, capul unui Stat minuscul, nu poate face un pas, un gest, care să nu fie îndată înregistrat și comentat la Pesta și la Viena.

„Se logodesce Caraghiorghievici; se pune în mișcare toată presa cis-și transilvană.”

Ei bine! pentru ce oare nisce fapte atât de neînsemnate pun în supărare și în mișcare un regat ce spune mereu, că este puternic și care este și mai puternic prin incorporarea sea cu marele imperiu al Austriei?

Aceasta fiind starea lucrurilor și vorbind astăzi despre lucrurile cele mici ne punem întrebarea:

Cum se face că vecinii noștri ungurii — cari ne spun, că ei sînt un regat de 15 milioane, și cari prin asociațiunea lor cu Austria sînt totdeodată, și un mare imperiu — se supără, ca să nu dicem că se speria de cele mai neînsemnate fapte ce se întîmplă în giurul lor?

Spre exemplu.

La 1867, la încoronarea Regelui Ungariei, vecinii noștri au pus între drapelurile țerilor, cari aparțin Ungariei, și drapelul României.

Guvernul micului stat român n'a scos nici o strigare de mânie sau de spaimă, n'a făcut nici cea

mai mică protestare contra celor din regatul Sântului Stefan.

Statul nostru este slab, căci numără numai cinci milioane de suflete; dar are și el tăria lui relativă pentru că se compune numai de români.

Suntem un Stat mic dar avem o tărie relativă în faptul, că toți vecinii noștri sciu că nu visăm cuceriri și în acela că le-am dovedit tot-d'auna că propășire dorim.

Mărginindu-ne în cercul nostru cel mic și ne-avînd alt ideal de cât triumful dreptăței avurăm fericirea de a nu pismui pe nimene, și de a nu ne speria nici o dată de puterea materială, care de secol ne-a amenințat, ne-a lovit dar nici o dată nu ne-a putut distruge.

Fiind că, după noi, mare rău își fac cei care nu vor se studieze faptele cele mici din cari adese decurg mari lucruri și mari învățăminte.

Și fiind că bunii noștri vecini Unguri necurmat sfaturi ne dau, la rîndul nostru, ca semn de recunoscintă, îi rugăm, să caute ce învățămînt decurge din acest fapt cu totul mic în aparență.

Micul stat român nu se sparie până ași perde capul nici de injuriile nici de amenințările bunilor săi vecini; de ce dar puternicul Regat ungar procede în mod contrariu?

Fiind că nu voesc a îndestula micle dar dreptele cereri ale naționalităților din Regatul Sântului Stefan.

Revista politică.

Sibiu, în 10 August.

Însămnătatea turburărilor din Agram cresce din zi în zi. Conferențele ministeriale de sub presidiul împăratului și regelui, ținute la Viena dela 21 August n. până în 23 August n., ne spun diarele bine informate din Viena, că n'au fost conferențe comune, privitoare la afacerea, ce au să se discute în delegațiuni ci discușiunea dintr'ensele s'a învîrtit pe lângă tumulturile sau escesele din Croația. „N. fr. P.” susține că conferențele acestas'au terminat. Resultatul conferențelor este necunoscut. Tăcere adâncă se observă în sferile respective. „Agrammer Ztg.” dela 22 August n. anunță, că banul contele Peiacevici a clarificat pe dl Tisza despre necesitatea de a nu mai provoca înteritări nouă prin măsuri neprecugetate. În privința insignielor a transpirat în public, că s'ar fi hotărît a se susține *status quo ante*, pentru a nu lovi în susceptibilitatea croaților. Diferența de păreri între banul Croației și ministrii unguresci, se dice că o au complanat împăratul.

i se dădu la cererea sa. Acolo el se încuia singur, își depuse masca, pentru a fi mai comod și începu ași monta teatrul său, nu fără ași freca umerii: Dl Stangstadius nu era greu, dar trupul său deform era așa de ciudat colțuros, încât lui Cristian îi părea, că a dus lemne noduroase.

Localul, unde se afla, era un salon mic din care da o ușe într'un coridor, care corespundea cu scara secretă. Ușa cealaltă se deschidea în capetul unei galerii mari și bogate, numită a Vênătoarelor, unde jucase Cristian în sara premergătoare cu Margareta.

În fața acestei uși trebuia pus teatrul, pentru ca să-l vadă privitorii, cari aveau locurile lor în galerie. Cristian, după ce mesurase lărgimea acestei uși în două canate, vădu, că teatrul, deplin montat are loc într'insa, și că n'are alt ceva de făcut decât a-l pune acolo ca se fie cu totul despărțit de public și ca acasă în salonul cel mic. Era o combinație escelentă spre a asigura libertatea mișcărilor sale și incognito dlui Goeffe precum și al său propriu.

După numărul fotelelor și al scaunelor, puse în fața teatrului, Cristian socoti, fără a numera, că publicul s'ar compune din vre o sută de doamne, comod aședate și din vre o sută de cavaleri, mai mult sau mai puțin stînd în picioare în dosul acestora. Galeria, adencă și îndestul de largă, era local mai

Diarele unguresci încă constată diferența de opiniuni între banul Croației și ministrii unguresci. Dic însă că de complanare încă nu poate fi vorba. Diarele unguresci se poartă cu mare încredere în victoria lor față cu Croații. „P. Ll.” este de părere, că diferențele ar dispărea, dacă ministerul unguresc ar căuta și ar face oare-care schimbări în personalul guvernului Croației. „Nemzet” vorbind despre paralelismul dintre interesele nemțesci și maghiare, este cu totul în contra amestecului reciproc în afacerile interne ale jumetăților monarchiei. Cu alte cuvinte vrea ca să se susțină dualismul intact. Cu ocaziunea aceasta oficiosul maghiar impută presei din Viena și din Praga, dicînd, că acestea încurajază escesele croaților. „N. fr. Presse” reflectează la imputările acestea, dicînd, că se va vedea unde este vina și cine merită imputarea. Una însă este sigur, continuă „N. fr. Presse”, că încrederea croaților în sine încă a crescut foarte tare și dacă conflictul cu insigniile se va și complana, cestiunea, care l'a provocat încă este departe de a fi deslegată. În Ungaria vor avea oamenii încă ocaziune a se convinge despre aceasta.

Tot „N. fr. Presse” publică o telegramă, datată din Budapesta în 23 August n. În acea telegramă se dice, că acolo neliniscia este mare, din cauza că nu se scie rezultatul desbaterilor asupra cestiunei croate. Din telegrame se vede mai departe, că diferența de păreri dintre ministrul Tisza și dintre ministrul croat Bedekovici a căpătat din partea ministrului Tisza espresiune într'un mod foarte brusc, pecând ministrul croat a fost mai rezervat. „Pesti Naplo” dice, că insigniile se vor pune la locul lor așa cum au fost.

Mai sînt o mulțime de versiuni asupra afacerii croate. Așa între alte cetim în „Deutsche Ztg”, că cestiunea croată dominează în momentul de față întreaga situațiune internă. În același diar aflăm reflesiunea dată din partea oficioaselor pentru mulcomirea publicului cu deosebire a publicului maghiar. Erau adecă neliniștite mai multe diare, pentru că la desbaterile asupra diferențelor între Croația și Ungaria s'au chieimat și ministrii comuni ai monarchiei. După sus citatul diar turburărilor din Croația au descoperit necesitatea a se concentra în Croația o putere mai mare înarmată. Fiind dar vorba despre miliție, se înțelege de sine, că prezența ministrului de resboiu era indispensabilă. O dislocațiune mai mare de trupe însă pretinde bani, și așa este de lipsă și resortul ministrului de finanțe. În fine grămădirea de puteri mari militare între Drava și Sava ar putea da privilegii la

favorabil decât acele în care jucase Cristian mai înainte. Bolta, zugrăvită al fresco, avea o acustică minunată. Policandrele, deja aprinse, revărsau o lumină viă, încât nu era de lipsă a ilumina culisele teatrului portativ pentru a da diferitelor planuri a micii scene, adencimea fictivă necesară.

Cristian își rëndui lucrurile cu mare îngrijire. El iubea micul său teatru ca un artist minuțios și îl stabili în condițiuni ingenioase, cari făceau dintr'ensul un teatru serios în miniatură. El ar fi reușit în pictura interiorului și a peisagiului, dacă iubirea sciințelor nu l'ar fi silit a se ocupa de arte numai din pură plăcere: însă, fiind foarte talentat el scia da și lucrărilor sale mărunte, un aspect grațios și le înzestra cu propria sa originalitate. Mica sa scenă era dară încântătoare și producea tot de una un efect plăcut ochilor. El punea într'insa oare care cocheterie, cu deosebi când avea de a face cu un public inteligent și uneori când i se părea că-i trebuie mult timp pentru lucrări mărunte, el se mîngăia cu amintirea aciomei de predilecție a lui Goffredi: „trebuie să faci cât se poate de bine, tot ce întreprinți, fire-ar și numai, că tai scobitoare de dinți.

Cristian era dară adencit în pregătirile sale. După-ce privise cu precauție galeria deșartă, el aședă prealabil cadrul său în ușe, împreună cu decorațiunea și cu iluminarea, și transportănduse în localul

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus din franțozesce de E. B.)

(Urmare).

IX.

Cristian îl lăsă să se îndrepte cătră intrarea cea mare a castelului, și căută ușa cea mică, aceea, care în toate castelele domnesci, dă în curte și în locuințele servitorilor. După ce se mascase, el chieimă pe un servitor, care-i ajută, să descarge; apoi se îngriji de instalarea măgarului, și urcă o scară secretă ce conducea la dl Iohan, stolnicul castelului nou. Acesta nu asceptă până ce-și spuse numele.

— A! A! omul cu masca neagră! esclamă el cu aer părintesc și protector. Dta esci vestitul Cristian Waldo! Vino, vino, îndată te instalez, dragă; îți poți face pregătirile în linisce. Mai ai o oară înaintea Dtale.

Lui Cristian i se ajută ași duce bagagiul în odaia destinată a-i servi drept foyer și a cărei cheie

explicări false în streinătate, deci era de lipsă ca să fie și ministrul de externe de față la conferință.

Și streinătatea a început a lua notiță despre cele ce s'au petrecut în Croația; „Național” din Paris prorocese, că turburările din Agram s'au născut numai un prelude al agitațiilor serioase ale sudslavilor contra dualismului. Mai departe spune foaia franceză, că politica ungiurească n'are rezultate.

„Nord. Allgem. Ztg.” a făcut lumii o surprindere, publicând, abia 8 zile mai târziu dela declararea altui organ al guvernului german („Provincial Correspondenz”) că pacea va fi durabilă, fiind sprigină de toate puterile — un articol, prin care amenință Franței cu război. Presa întreagă din Europa se întreabă cu mirare, ce poate fi cauză, ca dela Berlin să se emită un astfel de fulger, prin care dintr'o dată și pe neașteptate Franța să fie declarată de conturbătoare a păcii. Unele caută motivul la pasul neașteptat în prea multa răsfățare a țerilor Alsația și Lotaringia, altele în încercarea Franței de a eși din izolarea politică în care se află astăzi. Se înțelege că articolul a făcut senzațiunea cea mai mare în Franța și în special în Paris. Se asigură, că numărul din „N. Allgem. Ztg.” cu articolul din cestiune a sosit la Paris mai târziu decum sosesc diarele de obicei și de aceea diarele franceze au întârziat cu reflectarea lor. Agenția Havas a făcut următoarea glossă la expectațiunea diarului cancelariului: „Publicăm articolul, deși nu găsim nici un punct de mănecare pentru invinuirile ce se cuprind întru el”. „La France” opinează, că după ce un timp îndelungat Rusia a fost din partea Berlinului înfățișată ca turburătoare a păcii, acum se obtrude rolul acesta Franței. Principele Bismarck vrea să făurească o coalițiune contra celor două popoare independente ale continentului. Nu se cuvine francezilor să răspundă la amenințări, care ar putea numai să le răpească liniștea și sângele rece. Cu toate acestea țeara va face bine, dacă va îndatora pe guvern a fi îndoit de precaut în conducerea politice sale.

Dela Petersburg vin sciri despre grăbirea înarmărilor. Scirea cea mai nouă în privința aceasta este de însemnată. Al doile rând de șini, care era să se așeze pe liniile ferate rusești despre frontierele prusiane, precum și înmulțirea materialului de manipulațiune pe liniile Petersburg-Varșovia, din ordinul ministrului de comunicațiune, au a se pune în lucrare acum îndată. De asemenea cu activitate febrilă se lucră la celelalte linii strategice rusești și la fortificațiuni în desprământul Vistulei.

Dela Varșovia se scrie, că guvernatorul general Gurko a plecat în săptămâna trecută în călătorie de inspecțiune, în prima linie a tuturor fortărețelor și institutelor militare din Polonia. Ordinațiunea conform căreia funcționarii dela drumurile de fer, cari aparțin altor state, aveau a fi demisionați la începutul anului 1884., se va pune în lucrare cu începutul lui Noembrie.

Tratatul dunărean, care era să se ratifice Marți, a rămas neratificat de Turcia și de Rusia. Aflând când se va ratifica și de acestea, nu vom întârzi a spune.

Regele României avea, după scirile diarelor vieneze, să plece astăzi la 8 oare dimineața din Dresda la Viena. După „Prager Tagblatt”, regele, în trecerea sa prin Praga, va fi întâmpinat la sosire cu toate onorurile militare. Comandantul militar al țării se va afla la gară pentru al saluta.

Ministrul president din România Brătianu, „Nord S. Allgem. Ztg.” susține, că ar fi fost cu regele Carol la Potsdam și acolo ar fi luat parte la cina ce a avut loc în cuartirul regelui, la care au paticipat: Imperatul Germaniei, principele de coroană, principele Vilhelm, fratele regelui, principele Friedrich și fiul cel mai mare al principelui ereditar de Hohenzolen, principele Vilhem, care este second-locotenent în I. regiment de gardă, legatul României Liteanu și serviciul de onoare. Care dintre versiuni este cea adevărată se va descoperi mai târziu.

„Papismul”,

și starea actuală a bisericii ortodoxe în regatul României.

Acesta e titlul unei broșuri ce în aceste zile ne-a venit a mână. Ea e scrisă de eruditul condeiu al cunoscutului Episcop din România Melchisedec, carele o a cetit în sesiunea sf. Sinod din acest an. Materialul tractat de autor este cuprins în 109 pagine octav mare, și împărțit în două părți. Partea I. pg. 1—73 cuprinde espunerea istorică a încercărilor papismului de ași institui episcopi în România, începând din cele mai vechi timpuri, până în zilele noastre. În partea a II pg. 73—109: starea actuală a bisericii ortodoxe din România și pericolul ce o amenință din partea papismului.

Nu putem decât se felicităm pe distinsul prelat pentru marea serviciu ce l face bisericii sale prin această scriere. Glasul lui puternic trebuie se deștepte din adormire pe fiii adeverați ai României spre a pune stavilă inundării vrășmașilor. Căci furtuna ce se pregătește a se descărca asupra României și pe care P. S. Episcop Melchisedec o descrie cu vii colori, numai poate lăsa în nepăsare pe nici un Român, care își iubesc neamul seu. De nimic alta nu se tractează decât de perirea sigură a României.*) Cel ce cunoaște trecutul papismului nu poate sta un moment la indoială, sciind, că în România în aceste zile papismul a ajuns să se pună alături cu biserica ortodoxă, ba chiar indirect să-i denege îndreptățirea, arogânduși drepturi pe cari nu le-a avut nici odată. Cel ce însă nu cunoaște tendențele papismului și mai stă la indoială despre pericolul ce amenință România: cetească în Sim. Popescu dezvoltarea primatului papal și influența lui asupra creștinătății, Sibiu 1883 special pag. 116—147! Cetească și se cutremure. Căci de sigur va afla, că aceea ce amenință acum pe Români a amenințat odinioară pe imperiul grecesc, a amenințat pe regatul Poloniei.

Imperiul grecesc ca și regatul polon n'a avut un Melchisedec, care să deștepte pe fiii săi, să-i facă atenți la primejdia ce i așteaptă, sau și de au avut n'a fost ascultat. Urmarea a fost, că Imperiul grecesc a fost subjugat mai întâiu de ostașii mascați ai Papei, apoi în urma intrigilor Papismului de Turci. Polonia are să și mulțumească perirea sa singur și exclusiv papismului. Aceasta și alte exemple ne lămuresc cu groază cartea citată a domnului S. Popescu Junele regat al României nu este așa de puternic cum era odinioară imperiul grecesc și ca regatul polon. Și dacă aceste două puternice state s'au sters de pe fața pământului prin fatalul

*) Ni se pare cam esagerată ponderanța ce se atribue arhiepiscopului lui Paoli și lipsei de tact a metropolitului român din Bucuresci. Red.

destinat publicului, el se aședă la locul cel mai bun ca se judece efectul perspectivei sale și se conformeze intrarea și mișcările personajelor sale.

Așa se odihni două sau trei minute, odihnă care-i era altcum de lipsă. Deși datat la asperitățile tuturor climatelor, el se ostenea iute lucrând în atmosfera înădușitoare a odăilor Nordului. În noaptea trecută abia durmise vr'o câteva oare într'un fotel, și, fi va din emoțiunile zilei, sau din fuga, ce tocmai o făcuse pe ghiață cu un profesor de geologie în spate, destul că el fu surprins de una din ametelele acele de somn momentan, cari îți fac să treacă realitatea în vis, fără tranziție simțită, lui i se părea, că se află într'o grădină într'o di caldă de vară, și că unde scârșnind nășipul sub un picior furtiv, cineva se apropia de el cu precauție, și de acest cineva pe care nu-l vedea avea siguranța intuitivă că era Margareta. Deșteptându-se în linișce, el simțea ca și când o suflare i-ar atinge pământul: îndată revenit în firi, se sculă repede, se pipăi cu mâna în față și observă că i-a cădut masca jos. Precând se plecă a o ridica fără a se întoarce cătră persoana care-l deșteptase el tresări în adevăr, auzind un glas bărbătesc bine cunoscut, dicându-i:

— N'ai la ce-ți ascunde fața, Cristiane Waldo; eu te am recunoscut, tu ești Cristian Gofredi!

Cristian, uimit, se întoarse și vădu stând în picioare în dosul său o persoană bine îmbrăcată, cu-

rată și cu fața tocmai rasă, care nu era altcineva decât Guido Massarelli.

— Cum! Dta ești! exclamă Cristian. Ce faci Dta aici, precând ți-ar fi locul la capătul unei funii în fundul unei păduri?

— Eu mă țin de casă, răspuse Guido cu un suris liniștit și desprețuitor.

— Dta te ții de casa baronului? A! da; de asta nu mă mir. . . După ce ai fost lotru și hoț de drumuri, nu ți-a rămas altceva, decât a te face lacheu!

— Eu nu sunt lacheu, replică Massarelli cu aceeași linișce; eu sunt prietin de casă, prietin foarte bun, Cristiane! și tu ai face bine să cauți a fi prietin cu mine; aceasta ar fi acum pentru tine fericirea cea mai mare.

— Jupâne Guido, dise Cristian, luând teatrul său, pentru al replasa în salonul de așteptare, n'avem nevoie a ne explica aici; dară, fiindcă Dta ești aici, sunt mulțumit a sci unde te găsești.

— Este aceasta o amenințare, Cristiane?

— Ba nu. Este o promisiune. Eu sunt debitorul Dtale, amice Dta o scii, și după-ce voui fi plătit datorita mea aici, care este a da o reprezentație de marionete într'o oară, am apoi nițică treabă cu dta, adevărat plătiți cu o bătaie bună, precum nu ai căpătat-o de când ești.

(Va urma.)

și infernalul amestec al papismului în afacerile lor interne religioase cu cât mai ușor va căde mica România, spre care mulți privesc cu aviditate și așteaptă cu sete preteceste de a se îngera ca apărători și protectori ai unei sau altei partide, sau ca sugrumătorii neînțelegerilor și certelor, pe cari tot ei le provoacă prin agenții lor iesuiți.

Regretăm, că spațiul nu ne permite să reproducem întreagă scrierea P. Episcop Melchisedec. Cuprinzând partea primă a acestei scrieri un interesant ciclu de documente, în cari se arată, că până în timpul nostru toate încercările de a se stabili în România 2 episcopi pentru vr'o 40,000 de papisti au fost respinse cu bărbăție de Domni și adunările obștice cu metropolții în frunte. această parte, fiind mai mult material pentru istorici, nu o vom reproduce. Pentru cuprinsul său instructiv vom reproduce însă partea a doua a citatei scrieri, parte, care trebuie să intereseze de aproape și pe cetitorii nostri.

Dar reproducând din scrierea citată, dacă glasul nostru n'ar fi așa de slab am striga fraților de preste munți, ca să ne audă toată suflarea românească: „Cercetați istoria și vedeți, că complimentele cele multe, ce au făcut grecii la adresa Papilor, au adus perirea grecilor! Nu tămăiați pe vrășmașul vostru de moarte! Stați la pândă, căci armatele papiste în reverenți, s'au în frac, cu chipul blândețelor, și al liberalismului modern sunt mai periculoase pentru voi decât armatele turcilor și tatarilor. Pentru armatele fațășe aveți curcani și roșiori, pentru iesuiți n'aveți nimic cu ce se stați în protivă, dacă le-ați permis odată să vă încalce. Aveți un dușman mai mult decât ține P. Melchisedec. Este cel mai periculos, căci este și din neamul nostru. . . . urmăriți dezvoltarea încercărilor în Polonia dela 1440 până la împărțirea ei, și veți afla soarta ce ve așteaptă, dacă nu veți întâmpina reul după modelul părinților și protopărinților vostri.

După aceste se revenim la a reproduce din cartea P. S. Melchisedec.

P. Melchisedec încheie partea primă cu următoarele:

Resultatul opozițiunii Moldovenilor la înființarea episcopatului latinesc a fost, că Papa a părăsit pe un timp ideea de a dobândi episcopate legale, recunoscute în țeară, și cu titluri din țară ci s'a mărginit a avea, ca și în trecut nu numai episcopi vizitatori, cari în formă se priveau ca trecători, timpurari.

Politica de rezistență a Moldovenilor la înființarea episcopului latinesc, a fost aceeași și în țeara suroră; căci și acolo nu s'a permis înființarea de episcopat stabil pentru confesiunea romano-catolică ci numai un episcop vizitator, cu titlul de Nicopole, pe carele la păstrat până acum, deși avea locuința sa în Bucuresci.

Cu toate acestea Roma a persistat în ținta sa și profitând de nouele idei de toleranță ale Românilor a continuat a trimite și ținea în România episcopi permanenți în calitate de „vicari apostolici”. Așa în Iași pela 1840 era vicariu apostolic Anton de Stefano, carele a scris și publicat românește un catechis catolic și o carte de predică. În anul 1868 era Vicariu apostolic Anton Joseph Pluym în Bucuresci și avea sub administrația sa numai 8 biserici și 4 capele catholice în toată Muntenia. În Iași era Iosef Sendari episcop de Marcopolia având sub administrația sa 89 de biserici și 12 capele catholice în toată Moldova și 26 de preoți catholici (Alman. cult. pe 1868). Lumea noastră treptat s'a deprins cu dâșii, și nime nu le-a mai pus vre-o pedică în esercițiul funcțiunii lor. Și-au făcut locuințe stabile în Bucuresci și în Iași, s'au făcut scoli seminarii, pensionate, nu numai tolerate, ba încă subvenționate de guvernele țerei. Scoalele acestea de băeți și de fete sunt astăzi frecventate nu numai de copii catholice ci și de ai Românilor ortodocși, mai ales pensionatele de fete dirijate de călugărițe catholice, iesuite, trimise în România pentru educație și propagandă catholică.

Se întreabă acum; pentru ce Români până în timpurile noastre n'au suferit a se aședă în țerile lor episcopi latini stabili, recunoscuți legalmente, când ei altmintrea au fost destul de toleranți cătră confesiunile creștine și chiar cătră religiunile necreștine, afară de cea mahomedană, carea n'a fost îngăduită a avea în țerile române nici măcar giamii? Causa nu este alta, decât instinctul și năzuința conservării lor naționale; căci ei nu puteau înțelege esistența lor națională izolată de religiunea lor, ataca națiunea lor și devenea inamicul lor neîmpăcat. Așa sciind ei că Turcii au credință, că unde este întemeiată credința lor cu hogii și cu giamiele lor, aceea țeară aparține lui Mohamed și Mohamet o a dat Sultanului. De aceea Români, când au închieiat alianțele lor politice cu sultanii, între alte stipulațiuni privitoare la drepturile lor naționale, au pus și aceea, că în țerile lor să nu se introducă religiunea ma-

statul major austriac la 1856, care ne greșit încă de pe atunci era făcută în propriul interes al Austriei, precum și de o altă chartă militară cu totul nouă și necunoscută nici de comisiune, nici de guvernul român și pe care nu voia comisiunea austriacă ca să o pună în vederea comisiunii noastre. Numai după ce comisiunea română a declarat că, în necunoștință de cauză, sunt siliți sau a aduce un inginer, care să constate punctele, sau să înceteze lucrarea, atunci comisiunea austriacă a comunicat o fașie de chartă nouă militară pe o lățime de trei kilometri.

„Aceste piese străine au servit de basă la delimitare.”

Pe toată linia pe unde a mers comisiunea, chiar unde încălcarea a fost evidentă și pentru membrii austriaci, nu s'a așezat nici o peatră de despărțire.

Concluzia ce trage „B. P.” de aici e că această lucrare a comisiunii este mai mult platonice, căci nu va avea nici un folos dacă nu va fi urmată

de o convențiune pentru rectificarea de fruntarii, basată cel puțin, pe delimitarea din 1792, care s'a făcut între Turcia și Austria.

Mai nou.

Lui „P. Ll.” i se raportează dela Viena: Maj. Sa după dispozițiunile din urmă, rămâne mâne (Vineri) toată ziua în castelul curții, la 5 oare după amiazi prânzesc și la 7 oare se duce la gara drumului de fer al statului, ca se întâmpine pe Carol, regele României. O telegramă de ieri anunță sosirea și că împăratul a salutat foarte cordial pe regele.

„Românul” adaugă la telegrama Agenției Havas, în care se spune când va sosi regele Carol la Viena, nota următoare: este pozitiv că Majestatea Sa fiind Vineri seara la Viena se va afla Luni seara la Sinaia.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 23 August n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	119.85	119.80
Renta de aur ung. de 4%	88.20	88.35
Renta ung. de hârtie	86.50	86.95
mprumuțul drumurilor de fer ung.	139.—	138.75
emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orientat ung.	91.80	91.75
II emisiune de obligațiuni de stat dela drumul de fer orient ung.	114.25	114.—
Ațiuni de bancă austro-ung.	837.—	837.—
Ațiuni de bancă de credit ung.	293.50	297.75
Ațiuni de credit austr.	293.30	299.60
Obligațiuni urbariale transilvane.	98.50	97.75
Obligațiuni urbariale croato-slavonice	99.—	98.—
Obligațiuni urb. temeș. enasulă sortire	97.75	97.50
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decimeii devin.	—	97.50
Obligațiuni ung. de rescumpărarea pământului	99.50	99.50
Obligațiuni ung. cu clausulă de sortire	98.60	98.50
Obligațiuni urbariale temeșane de	99.25	99.25
Sorti de regularea Tisei	110.40	110.30
Datorie de stat austriacă în hârtie	78.60	78.70
Datorie de stat ausacă în argint.	79.30	79.50
Galbin	5.65	5.66
Napoleon	9.50	9.49
100 marce nemțesci	58.40	58.40
London (pe polița de trei luni)	119.80	119.90

Nr. 221

[483] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III Nadasdia, protopresbiteratul Geoagiului II se escrie concurs pe baza ordinațiunii Prea. venerabilului Consistoriu arhidieceșan ddo 13 Iuliu a. c. 1883 Nr. 2547.

Emolumentele sânt:

1. folosirea cimiteriului, care după foaia catestrală are una estensiune de 1 juger 500° cu un venit anual de 20 fl.

2. Venitele stolari preste tot computate aduc un venit anual de 100 fl.

3. Dela 68 de familii câte una și de lucru amăsurat stărei parochienilor, cu carul, cu plugul sau cu palma, cari dau un venit anual în suma de 54 fl.

4. Dela 68 familii câte două măsuri mari cucuruz nesfarmat, cari dau un venit anual în suma de 60 fl. v. a. — suma totală de 234 fl.

Doritorii de a ocupa aceasta parohie au de ași asterne petițiunile instruite conform dispozițiunilor statutului organic și a regulamentului congresual la subscrișul oficiu protopresbiteral până la finea lunei lui August 1883.

Oficiul protopresbiteral al Geoagiului II. în Secărbamb la 4 August 1883. În conțelegere cu comitetul parochial din Nadasdia.

Sabin Piso m. p.,
protopresbiter.

Nr 240

[485] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci din comunele mai jos enumerate din protopresbiteratul Abrudului se escrie concurs până la 10 Septembrie a. c.

1. Valea Dosului cu salariu anual de 200 fl. cuartir și lemne.

2. Trâmpoele cu salariu anual de 200 fl. cuartir și lemne.

3. Galațiu, cu salariu anual de 200 fl. cuartir și lemne.

4. Feneșiu, cu salariu anual de 240 fl. cuartir și lemne.

5. Presaca, cu salariu anual de 150 fl. cuartir și lemne.

6. Ponorcel cu salariu anual 200 fl. cuartir și lemnele necesari și

7. Lăzesci cu salariu anual de 100 fl. cuartir și lemnele necesari.

Doritorii de a ocupa aceste posturi au de ași substerne petițiunile instruite conform legilor din vigoare, la subscrișul, până la terminul mai sus indicat.

Abrud în 4 August 1883.

Comitetele parochiale concernente în conțelegere cu

Ioan Gall m. p.,
protopresbiter.

Nr. 70.

[484] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea următoarelor posturi învățătoresci la scoala populară elementară gr. or. din Sighi-

șoara se escrie concurs cu terminul până la 30 August a. c. st. v.

În clasa I. cu salariu de 300 fl v. a. cuartir și lemne pentru persoana învățătorului.

În clasa II. cu salariu anual de 300 fl. și trei stângeni de lemne, cari salarii se solvesc în rate lunare decursive.

Învățătorii sânt obligați a prelege în scoala de toate țiilele, și în scoala de repetițiune oarele prescise de „Normativul”, a ținea strană în toate duminecile și serbătorile de preste an și a conduce cântările liturgice cu tinerimea școlară.

Concurenții au seși aștearnă petițiunile, dimpreună cu documentele de calificatiune prescise de legile în vigoare, până la terminul indicat, oficiului protopresbiteral subscris.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Sighișoara.

În conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Sighișoara, 20 Iulie 1883.

Demetriu Moldovan m. p.,
adst ppr.resbt.

Rr. 231

[480] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului învățătoresc la scoala confesională gr. or. din Ozun, protopresbiteratul al II. al Brașovului se escrie concurs până la 10 Septembrie a. c. st. v.

Emolumentele sânt:

a) 18 H litre sēcară și cucuruz computate în 90 fl.

b) relutul de lemne 8 fl.

c) venitul grădinei dela scoala veche 1 fl.

d) venitul stolar ca cantor 10 fl.

e) venitul dela sărăciune — pâlmași 10 fl.

f) venitul didactului dela 20—30 elevi câte 40 cr. 8 fl. 14 cr.

g) prospecte de a eși dinarunc, sau subvențiune 23 fl.

suma 150 fl. v. a.

Doritorii la acest post au ași adresa suplicile lor inzestrate conform legilor în vigoare cu documentele recerute oficiului protopresbiteral subsemnat.

Brașov în 3 August 1883

Oficiul protopresbiteral gr. or. În conțelegere cu comitetul parochial

Ioan Petric, m. p.,
protopresbiter.

Nr. 279.

[482] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu devenit vacant la clasa I a scoalei elementare gr. or. române, constătoare din două clase, din comuna Turcheșiu protopresbiteratul I al Brașovului, se escrie concurs cu termin până la 31 August a. c. st. v.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

Salariu anual de 250 fl. v. a. solvind în patru rate anticipative, en

prospect de a se mări la 300 fl. v. a. cuartir liber în edificiul scoalei și trei stângeni lemne de foc.

Dela concurenți se cere ași instrui petițiunile lor conform legilor din vigoare, documentând și aceea, că sciu bine cântările bisericesci, fiindcă învățătoriu care se va alege va fi dator nu numai a ține școală de repetițiune cu un despărțământ al tinerimei școlare ci și a propune cântările bisericesci la toți elevii din ambele clase ale scoalei, numai pe lângă salariul de mai sus, fără altă remunerațiune.

Concursese se se aștearnă la subscrișul oficiu protopresbiteral până la terminul de mai sus.

Brașov, 5 August 1883.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Brașovului I.

Ioșif Barac m. p.,
protopresbiter.

Nr. 284

[481] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunilor învățătoresci dela scoalele confesionale gr. or. din comunele mai jos însemnate, aparțiitoare protopresbiteratului Mercurei se escrie concurs cu terminul 30 August a. c. st. v.

1. Mercurea cu salariu anual de 200 fl. 4° metr. lemne de foc, din cari e a se încălți și scoala.

2. Broșceni cu salariu anual de 150 fl. Concurenții au ași asterne cererile concursuali instruite conform legilor în vigoare, oficiului ppresbiteral al tractului Mercurei în Mercurea până la terminul indicat, însemnând numele comunei unde le este ubicațiunea și posta ultimă.

Dela oficiul ppresbiteral al tractului.

Mercurea la 4 August 1883.

Ioan Droc m. p.,
admstr. ppresbit.

Nr. 98.

[476] 3—3

Prelungire de concurs.

Terminul pentru ocuparea parohiei de cl. III-a G. Cristur se prelungește până la 29 August a. c.

Emolumentele sânt tot cele publicate în „Telegraful Roman” Nrii 55. 56 și 57.

Agârbiciu, 4 August, 1883.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Simeon P. Moldovan m. p.,
protopresbiter.

Nr. 182

[477] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Veneția-superioară în protopresbiteratul Făgărașului, devenită vacantă prin repausarea paro-

chului Iacob Moga, se dechide concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele împreunate cu acest post sânt venitele stolari dela 82 familii computate după calculul de mijloc a celor 5 ani din urmă, folosirea cimiteriului, cum și câte una ferdelă de bucate dela toată gazda, care toate computate la olată în bani, dau suma de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa postul aceasta, vor avea ași asterne petițiunile lor sub semnatului oficiu protopresbiteral, instruite cu documentele prescise de statutul organic și regulamentul congresual pentru parochii; până la terminul sus arătat.

Făgăraș 1 August 1883

În conțelegere cu comitetul parochial

Petru Popescu m. p.,
protopresbiter

Nr. 44

[475] 3—3

CONCURS.

La scoala capitală gr. or. din Săliște sânt două posturi de învățătoriu vacante împreunate fie care cu câte un salariu anual de 350 fl. v. a. și cu dreptul de *quinquenaliu* de câte 50 fl. v. a. cari bani se plătesc anticipative din fondul scoalei.

Pentru ocuparea amânduror acestor posturi se escrie concurs cu terminul preclusiv până la 15/3 Septembrie 1883.

Cei ce doresc a ocupa aceste posturi, își vor îndrepta petițiunile instruite conform statutului organic și dispozițiilor sinodali relative la scoalele capitale, câtră prea onor. oficiu protopresbiteral al tractului Săliște.

Săliște 7/19 August 1883.

Comitetul parochial gr. or. din Săliște. în conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Ioan Maxim m. p.,
președ. comit.

Anunțiu.

Se primesc frecuentant de scoala de cuartir lângă